

ALLAH VÆRE LOVET, DET BLEV EN DRENG

OM KVINDELIV I MANGALAND

Halvdelen af verdens befolkning er kvinder, men det er ikke altid det indtryk man får, når man ser film fra Danmark eller den tredje verden. I de fleste film virker det som om kvinderne er gemt eller glemt.

Vores film er et forsøg på at vise noget om den verden man ellers sjældent ser - kvindernes verden.

I Danmark, i Niger og i resten af verden, er det ikke ligegyldigt om et nyfødt barn er en dreng eller en pige. De voksne forventer noget bestemt af den nye borger. En pige forventes at have de særlige feminine egenskaber: blidhed, svagthed, følsomhed, føjelijhed, skønhed, tavshed - og en dreng forventes faktisk at have det modsatte. Disse forventninger er vigtige, for børnene indretter sig i høj grad efter det der forventes af dem. Børn indretter sig efter de kønsroller et samfund har.

Nok er kvinder vigtige men ikke så vigtige at de har den samme status, og den samme indflydelse som mændene. Sådan er det i hele verden.

Overalt har kvinder deres køn og deres andenrangs placering til fælles.

Vi vil gerne være med til drage nogle sammenligninger, for at lægge op til overvejelser omkring årsagerne til de forskelle og de ligheder der er i kvinders liv rundt om i verden. Ved at høre om, og forstå kvinder i andre lande, tror vi at vi forstår os selv lidt bedre.

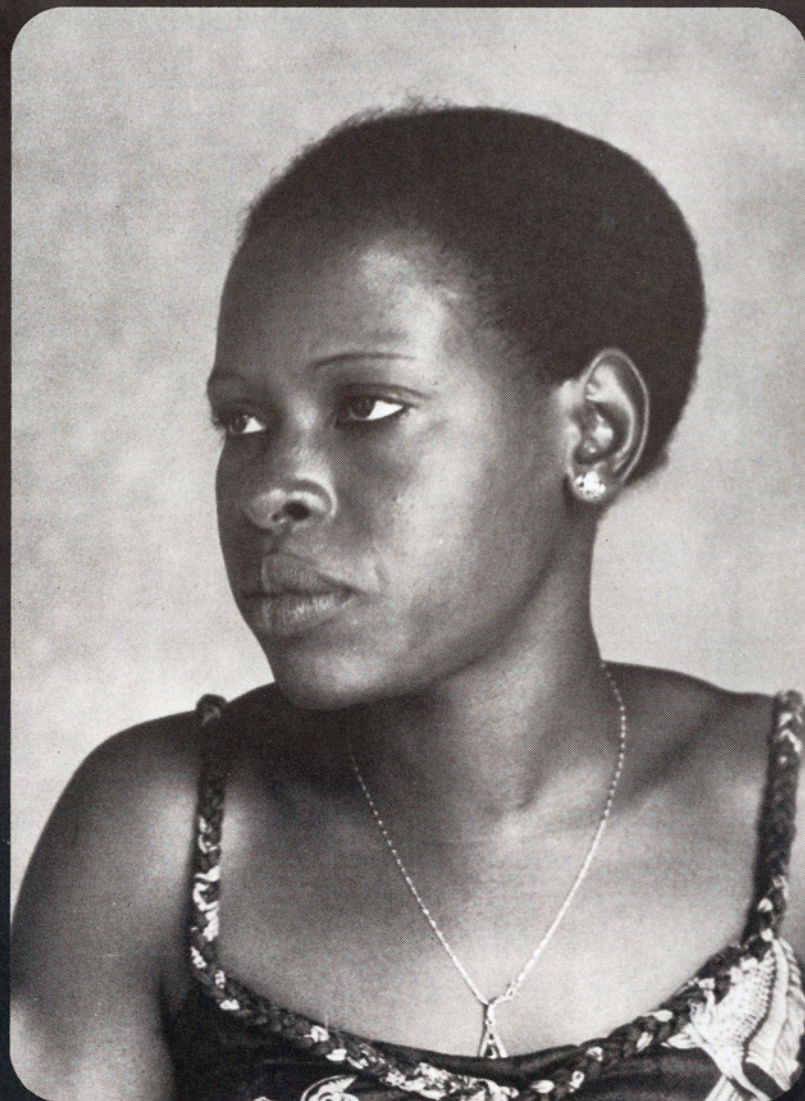
Fadji Gana, 28 år, mor til 5 børn (hvoraf de 3 bor hos hende), skilt 3 gange, lever ind imellem ægteskaberne som prostitueret. Analfabet. Bor i Maïne-Soroa.

Fadji Kururum, 35 år, gift, mor til 5 børn, husmor og bondekone. Analfabet. Bor i landsbyen Maïne-Soroa. Hendes datter Maida er 12 år.

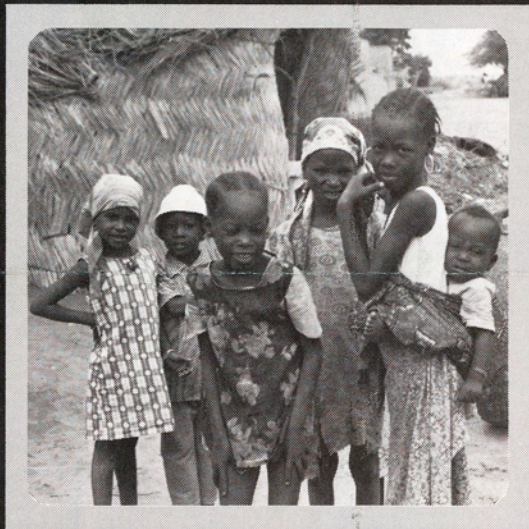

Aischa Madu, 30 år, enke, mor til 6 børn. Har uddannelse som sundhedsplejerske og arbejder på hospitalet i Maïne-Soroa.

Falmata Grema Gana, 22 år og ugift. Har skoleuddannelse og arbejder som sekretær på en ambassade i hovedstaden Niamey.

En "rigtig pige" i Mangaland, Niger, er en pige der er ydmyg. Der adlyder mændene - også sine brødre. Der gør noget ud af sit udseende. Der interesserer sig for at lave mad, for at sy og for små børn.

Mens børnene er små leger piger og drenge sammen, men når pigerne bliver 5-6 år leger de kun med andre piger. Pigerne arbejder hjemme med at passe små søskende, og med at passe hjemmet.

Når en pige er 11-12 år gammel er barndommen forbi. Hun er kropsligt ved at udvikle sig og skal derfor ikke vise sig ret meget offentligt, f.eks. på gaderne hvor mænd kan se hende, og hun kan se på dem. Hun bliver bag hjemmets mure. Indtil den rette ægtemand er fundet, passer familien godt på pigens dyd.

Når en pige fødes i Mangaland siger jordemoderen, landsbybeboerne og forældrene: "Øv det blev bare en pige". Endnu et problem er føjet til de mange andre.

De fleste børn på 7 år kommer i skole. Men pigerne bliver taget tidligt ud, mens drengene bliver gående i skolen. Pigerne arbejder hjemme, og hjælper deres mødre, samtidig med at de forbereder sig til den egentlige mening med en kvindes liv - ægteskabet.

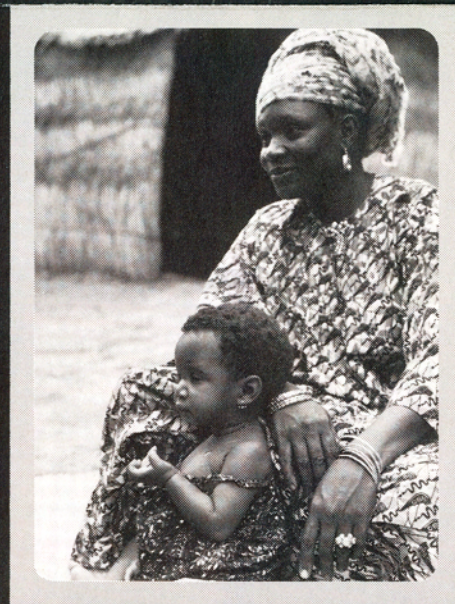
Når en pige er 11-12 år gammel er barndommen forbi. Hun er kropsligt ved at udvikle sig og skal derfor ikke vise sig ret meget offentligt, f.eks. på gaderne hvor mænd kan se hende, og hun kan se på dem. Hun bliver bag hjemmets mure. Indtil den rette ægtemand er fundet, passer familien godt på pigens dyd.

En kvinde der er træt af det indelukkede liv som gift kone, kan få skilsmisse - hus, penge og forældreretten til børnene bliver hos manden. Hun kan klare sig økonomisk som prostitueret indtil hun finder en ny mand. Hvis hun bliver gift igen, glider hun atter ind i den gifte kvindes anonyme levevis.

I 1975 blev "Nigers Kvindeforbund" startet som en tværpolitisk organisation. Formålsparagraffen siger:

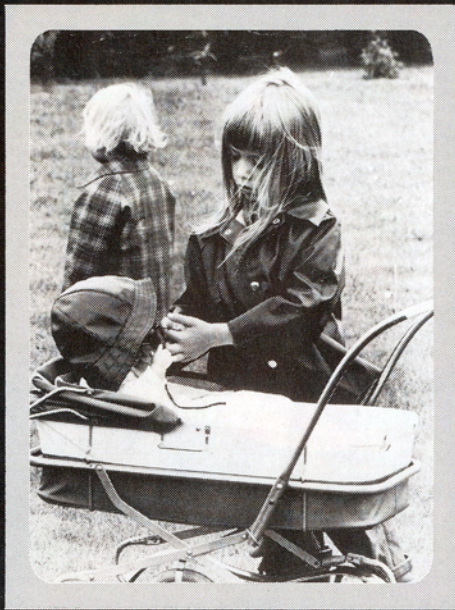
"Organisationens formål er at udvikle søsterskabsbånd, solidaritet og venskab mellem kvinder fra alle sociale grupper i Niger, for at beskytte rettighederne for kvinder, børn og familien". Organisationen arbejder for at nyfortolke koranen (muslimernes hellige bog, der siger at en kvinde er halvt så meget værd som en mand) for at indføre en ny familielov, for uddannelsesprogrammer for kvinder, sundhedsprogrammer og en total integration af kvinderne i den nigerske udviklingsproces.

Omkring 14 års alderen bliver pigerne gift første gang. Ofte med en mand der er meget ældre end pigen, og som ofte har 1 eller 2 andre hustruer i forvejen. Den nygifte flytter hen til manden og hans familie. De fleste piger får det første barn inden de er 15 år. Økonomisk er de afhængige af deres mand.

Når kvinden er omkring 45 år, og ikke længere kan få børn, kan hun igen bevæge sig frit omkring, uden at hendes mand, eller moralen, forbyder hende det. Hun handler lidt på markedspladsen, og passer sine børnebørn. Gamle kvinder og mænd viser man stor respekt i Niger. Kvinderne opnår en vis form for ligestilling når de bliver gamle.

Det første officielle papir et barn får i Danmark er sundhedsplejerskens skema. Den første gave en pige får er en dukke og i hele hendes barndom får hun gaver, der skal lære hende at opføre sig som kvinde. Hun får testel, dukkehus, strygejern osv.

En "rigtig pige" i Danmark er en pige der tier stille, har sine ting i orden, er sød, passiv, en der gør noget ud af sit udseende. Der interesserer sig for at lave mad, for at sy og for små børn.

Som 4-årig kommer børn normalt i børnehave. Piger og drenge er sammen, men der er alligevel pigelege og drengelege. Pigerne leger de stille lege. Drengene leger de vilde lege.

Alle børn kommer i skole som 6-7 årige. Flere drenge end piger i Danmark får en videreuddannelse. Af de piger der bliver uddannet, vælger de fleste "kortere mellemuddannelser", typisk inden for servicefag, handel, kontor og undervisning.

En undersøgelse af 14-årige viser, at drenge havde under ½ times dagligt arbejde hjemme, mens piger havde mellem 1 og 2 timer. Både piger og drenge må gerne gå ud om aftenen, men pigerne skal normalt være tidligere hjemme. En pige må gerne have haft et eller flere seksuelle forhold inden hun bliver gift.

Normalt bliver en kvinde i Danmark gift når hun er 22-23 år gammel. Problemerne med at påtage sig dobbeltrollen som fuldtidsansat og den der står for det hele hjemme, tvinger mange kvinder til i lange perioder at opgive erhvervsarbejdet, for at blive hjemmegående husmor. Disse kvinder er økonomisk helt afhængige af deres mænd.

I den danske grundlov er der ingen paragraf der fastslår at de to køn er ligestillede. I den danske skattelovgivning kan gifte kvinder ikke have fradrag - dem skal manden have. I den danske sociallov fastslåes det at manden er hovedforsørger.

En undersøgelse af 14 årige viser, at drenge havde under ½ times dagligt arbejde hjemme, mens piger havde mellem 1 og 2 timer. Både piger og drenge må gerne gå ud om aftenen, men pigerne skal normalt være tidligere hjemme. En pige må gerne have haft et eller flere seksuelle forhold inden hun bliver gift.

På arbejdsmarkedet har de danske kvinder de underordnede jobs. Selvom der formelt er indført ligeløn, er det stadig ganske almindeligt inden for en række områder, at mændene får mere i løn end kvinderne for det samme arbejde.

I 1871 blev "Dansk Kvindesamfund" dannet. I 1908 fik danske kvinder stemmeret til kommunevalgene. I 1915 fik kvinderne valgret til folketings- og landstingsvalg. I 1920 blev loven ændret så kvinder kunne få forældretten over børn, på lige fod med manden. I 1970 opstod den nye kvindebevægelse i Danmark - Rødstrømperne. Den har lavet kampagner for Ligeløn, Fri abort, og Nej til Fællesmarkedet. Den har også arbejdet med den personlige undertrykkelse kvinder oplever i ægteskabet, på arbejdspladsen og i det øvrige samfund.

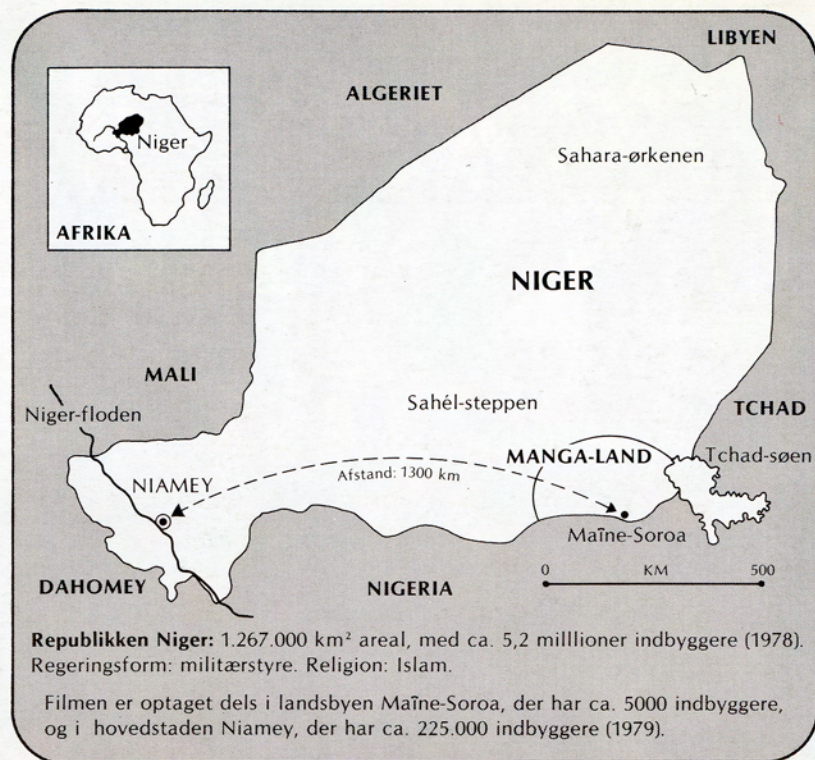
I sommeren 1978 tog vi tre kvinder til Mangaland i Niger for at lave film om muslimske kvinder. Vi valgte Mangaland fordi den ene af os kan sproget så vi havde mulighed for at interviewe kvinderne. Filmen videregiver hvordan kvinderne selv oplever deres verden. Filmen er bygget op som en portrætfilm, og de fire hovedpersoner er alle kvinder. Gennem disse fortæller vi om hvilke muligheder og problemer der er for de muslimske kvinder, undertrykte som de er af samfundsstrukturen, religionen og mændene.

EN FILM AF

BARBARA ADLER, FOTOGRAF
METTE BOVIN, ETNOGRAF
ANNE LANGE, FILMKLIPPER
NELE RUE, JOURNALIST

AHMADOU SOUMANA, LYDTEKNIKER
JENS ARNOLDUS, PROD.ASS.

PRODUCERET AF EBBE PREISLER FILM/TV
FOR STATENS FILMCENTRAL
UDLEJNING: STATENS FILMCENTRAL

LITTERATURLISTE

- Litteratur om kvinder i u-lande.** Bibliografi redigeret af Helle Leth-Møller og Sigrid Halvorsson, Mellemfolkeligt Samvirke. 1975
- Frie piger i Mangaland.** Mette Bovin og Lisbeth Høltedahl. Nationalmuseets Forlag. 1975
- Mennesker i Garawa - en landsby i Niger.** Mette Bovin. Munksgaards Forlag. 1970
- Kvinder er den halve verden.** Redigeret af Ellen Buch-Hansen. Mellemfolkeligt Samvirke. 1976
- Fra boplads til storby.** Ester Boserup. Mellemfolkeligt Samvirke. 1970
- Efter tørken. Om natur og samfund i Vestafrika.** Kristian Paludan, Folkekirkens Nødhjælp. 1976
- Kvinder i Afrika.** Kvinden som forsørger. Tidsskriftet Den Ny Verden, 11. årgang nr. 4. 1978
- Bistand til kvinder.** Af Michèle Bo Bramsen, Liss Hansen og Kirsten Jørgensen. Danida. 1978

ADRESSER

Mellemfolkeligt Samvirke, Hejrevej 38, 2400 København NV.
Kvindernes U-landsudvalg, Købmagergade 67, 1150 København K.

Lay-out og redaktion: Kite Fennestad og Michael Jensen.
Fotos: Barbara Adler, og POLFOTO.
Sats: MultiSats. Udgivet af SFC, 1979